

РЕШЕНИЕ

№ 3017

гр. София, 08.05.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, X КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 12.04.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Весела Цанкова
ЧЛЕНОВЕ: Калинка Илиева
Мирослава Йорданова-Великова

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Първолета Станчева, като разгледа дело номер 1764 по описа за 2024 година докладвано от съдия Мирослава Йорданова-Великова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Образувано е по касационна жалба /КЖ/, подадена от гл.юрисконсулт X. Х.-пълномощник на полицейски орган при ОПКП-СДВР, с адрес: гр. София, [улица] срещу решение № 5645/06.12.2023 г., постановено по АНД № 11552/2023 г. от 14.09.2022 г. на СРС, 107 с-в, с което е потвърдена Заповед рег. № 51333-1356/26.07.2023 г., издадена от инспектор Б. А., разузнавач III степен, ОПКП-СДВ, за задържане на лице за срок до 24 часа. Моли решението на СРС да бъде отменено. Претендира разноски.

В касационната жалба е посочено, че постановеното решение е неправилно, необосновано, поради нарушение на материалния закон, съществени нарушения на съдопроизводствените правила. Счита, че изводите на СРС за немотивираност на акта са неправилни. Моли се оспореното решение да бъде отменено, като бъде оставена в сила издадената заповед за задържане. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

Ответникът – П. Л. Т., чрез пълномощник адв. Р. оспорва касационната жалба и поддържа становище да се остави в сила решението на СРС.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, предлага да се остави в сила решението

на СРС.

Административен съд София – град, X касационен състав, като се запозна с обжалваното съдебно решение, съобрази доводите и възраженията на страните и обсъди наведените касационни основания и тези по чл. 218, ал. 2 от АПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е допустима, като подадена от легитимирано лице, в срока по чл. 211, ал. 1 от АПК, срещу съдебен акт, който подлежи на касационен контрол. Разгледана по същество е неоснователна.

С обжалваното решение СРС е отменил като незаконосъобразна, противоречаща на материалния закон и на целта на закона Заповед за задържане с рег. № 513зз-1356/26.07.2023 г., издадена от инспектор Б. А., разузнавач III степен „ОПКП-СДВ, за задържане на лице за срок до 24 часа, с която на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР на П. Л. Т. е наложена принудителна административна мярка "задържане за срок от 24 часа", във връзка с данни за извършено престъпление.

Решението на СРС е валидно, допустимо и правилно.

От доказателствата по преписката, се установява, че по отношение на задържаното лице – П. Т. е посочено като правно основание за задържане правната норма на чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР, като словесно е описано, че лицето се задържа „във връзка с установяване на съпричастност към ДП № 122/2022 г. по описа на СДВР, образувано за извършено престъпление по чл. 346, ал. 1 НК за ПЗО на МПС марка /модел „Тойота РАВ 4“ с ДК [регистриран номер на МПС], отнет от [населено място], ж.к. „К. село“, [улица] за времето от 21.00 часа на 20.01.2022 г. до 9.00 часа на 21.01.2022 г. са налице данни за извършено престъпление“ – без да е посочено словесно какво престъпление и при каква форма и във връзка между кои състави на НК. В процесната заповед е посочено единствено цифровата квалификация по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР.

При правилно установена фактическа обстановка, за да постанови решението си, СРС е приел, че оспорената заповед е издадена от компетентен орган по чл. 57, ал. 1 от ЗМВР. Същата съдържа задължителните реквизити по чл. 59, ал. 2 от АПК, но при издаването на заповедта неправилно е приложен материалният закон, тъй като не са събрани доказателства, че към момента на издаване на заповедта са били налице предпоставките по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, а именно: административният орган не е разполагал с данни, от които може да се направи предположение за извършено престъпление. Съгласно цитираната разпоредба, полицейските органи могат да задържат лице, за което има данни, че е извършило престъпление, поради което е задължително преди издаването на заповедта за задържане да са събрани доказателства, обосноваващи предположение за извършено престъпление. Съгласно чл. 74, ал. 2, т. 2 ЗМВР заповедта следва да съдържа фактическите и правни основания за задържането. В решението от 24 юни 2014 г. на ЕСПЧ по делото П. и П. срещу България по жалби № 50027/08 и № 50781/09 е посочено, че чл. 5, § 1, б. "с" (буква "в") от Конвенцията за защита на правата на человека и основните свободи изисква лицето да е задържано по "обосновано подозрение", че е извършило престъпление.

Такова подозрение не може да бъде общо и абстрактно (параграф 46). Позоваването само на приложимите разпоредби, но не на каквото и да било специфични обстоятелства или действия само по себе си може да бъде достатъчно основание за Съда да заключи, че лишаването от свобода на жалбоподателите е несъвместимо с принципа на защита от произвол (параграф 47).

Настоящият състав на АССГ споделя извода на СРС за незаконосъобразност на оспорената заповед поради несъответствието ѝ с целта на закона и в нарушение на принципа за съразмерност по чл. 6 АПК. Задържането за срок от 24 часа по чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР представлява принудителна административна мярка по смисъла на чл. 22 ЗАНН, която се прилага с цел да се предотврати възможността лицето да извърши престъпление или да се укрие. Законосъобразно съдът е приел, че в случая не се установява съответствието на оспорения акт за задържане с посочените цели.

Настоящата инстанция не споделя възражението, направено в касационната жалба, че са били налице данни за извършено престъпление към момента на издаване на процесната заповед, още повече, че не става ясно какво е конкретното участие на ответника в разследваното престъпление. Заповедта е издадена с правно основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР. Нормата на чл. 72, ал. 1 ЗМВР регламентира мерки за административна принуда с цел обезпечаване на дейността на полицейските органи по чл. 6, ал. 1 ЗМВР - оперативно-издирвателна, охранителна, разследване на престъпления; превантивна. Задържането на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 ЗМВР за срок не по-дълъг от 24 часа представлява по смисъла на чл. 22 ЗАНН принудителна административна мярка, която има за цел да се предотврати възможността лицето да извърши престъпление или да се укрие. За прилагане на нормата е достатъчно наличие на данни за извършено престъпление и данни то да е извършено от задържаното лице, без дори да е необходимо да се уточнява характера на престъплението. Тези данни следва да са налични преди издаване на заповедта за задържане. За да може да бъде извършена преценка за законосъобразност на акта, налагаш ограничителната мярка, той следва да съдържа минимални реквизити съгласно изискванията на общия процесуален закон - АПК, чиято приложимост не е изключена от специалния ЗМВР.

В нормата на чл. 74, ал. 2 ЗМВР са изчерпателно изброени реквизитите, които трябва да съдържа заповедта за задържане на лица. В процесната заповед е посочено правното основание за задържане на лицето- чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, както и бланкетно фактическо основание „по отношение на данни за извършено престъпление“ без да е дадено описание на фактическата обстановка, действията на задържаното лице, на обстоятелствата, при които задържаното лице е извършило някаква противообществена проява или престъпление, за да се стигне до неговото задържане. След като в специалния ЗМВР е предвиден съдебен контрол за законосъобразност на заповедите за задържане, за да бъде извършена такава преценка за законосъобразност, административният акт следва да съдържа минимални реквизити съгласно изискванията на общия процесуален закон, действието на който както посочихме не е изключено от специалния ЗМВР. Дори и в случаите, когато действа в условията на оперативна самостоятелност, полицейският орган е длъжен да обективира в заповедта конкретните причини, обосноваващи необходимостта от

задържане на лицето. Това не е извършено в процесния случай – от съдържанието на процесната заповед не може по никакъв начин да се установят конкретните факти, обуславящи необходимост за задържане на жалбоподателя и съответно - лишаването му от право на свободно придвижване и лична свобода за определен период от време. Административният орган единствено е посочил фактическото основание, което не представлява мотивиране на акта, т. е. не е посочена необходимостта за задържане на лицето и съответно лишаването му от право на свободно придвижване и лична свобода за определен период от време. Задържаният следва да знае кои негови действия са мотивирали органа да заключи, че е съпричастен към осъществено престъпление и да е запознат с доказателствата, сочещи тази съпричастност, за да организира адекватно своята защита. Изискването на процесуалния закон за мотивираност на административните актове е с цел да не бъде нарушавано правото на защита на лицето, адресат на акта, който следва да бъде запознат с фактическото основание за издаване на заповедта, така и с цел осъществяване на административен и съдебен контрол за законосъобразност. Посоченото съдържание на заповедта за задържане затруднява и прави до голяма степен невъзможно извършването на преценка за законосъобразност на акта, предвид липсата на каквито и да е мотиви и описание на конкретна фактическа обстановка, които да сочат на съществуването на посоченото основание. Първостепенният съд е отчел липсата на мотиви на оспорваната заповед и е постановил правilen съдебен акт, поради липсата на мотиви, установяващи и приемащи безспорни фактически установени обстоятелства от страна на полицейския орган.

По тези съображения, настоящият състав намира, че обжалваното съдебно решение не е засегнато от пороци съставляващи касационни основания по чл. 209 АПК и следва да бъде оставено в сила.

Тъй като от страна на изпращащия СРС не е изискано касационния жалбоподател да представи внесена държавна такса по касационно обжалване. С оглед на това са приложими чл. 227а, ал. 1 от АПК и чл. 212, ал. 2 от АПК, т. е. дължима е държавна такса по жалбата в размер на 70. 00 лв. Съдът следва да осъди Столична дирекция на вътрешните работи да заплати по сметка на Административен съд София сумата 70 лева, държавна такса.

По изложението съображения Х касационен състав на АССГ

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение от 06.12.2023 г. по а.д. № 11552/2023 г. на СРС, НО, 107 състав.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати в полза на Административен съд София град сумата 70 (седемдесет) лева, държавна такса.

Решението е окончателно.

Председател:

Членове:1.

2.